

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

19 september 2023

Referentie

41105170

Bijlagen

Kamerbrief terugkoppeling BO
doorstroomtoets en carnaval.

NtO Kamerbrief planning DST en carnaval

Aanleiding

Op 18 september heeft u een bestuurlijk overleg georganiseerd met diverse betrokkenen over de planning van de doorstroomtoets en de viering van carnaval. Dit overleg was bedoeld om alle perspectieven en risico's bij een eventuele verschuiving van de planning in beeld te brengen. Op basis van dit gesprek heeft u de TK toegezegd (nav verzoek Richardson (VVD)) om met een besluit en een brief te komen. Middels bijgevoegde kamerbrief maakt u uw besluit kenbaar en geeft u de overwegingen daarbij aan.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer en daarmee – ondanks de huidige wettelijke kaders – een extra week voorafgaand aan de afnameperiode toe te voegen (voor de digitale toetsen).

Kernpunten

- In uw brief van 14 september jl. heeft u aangekondigd op korte termijn in gesprek te gaan met de betrokken partijen rondom carnaval en de afname van de doorstroomtoets.¹
- Op 18 september heeft dit gesprek plaatsgevonden, met vertegenwoordigers van de sectoren PO en VO, schoolleiders, ouders, uitvoeringsorganisaties, de provincie Limburg en de carnavalsbonden. In dit gesprek heeft u een beter beeld gekregen van de zorgen, dilemma's en afwegingen – niet alleen ten aanzien van carnaval, maar ook ten aanzien van de onderwijsinhoudelijke en organisatorische consequenties.
- Uit dat bestuurlijk overleg kwam naar voren dat een week extra afnametijd wel uitvoerbaar is, en soelaas biedt voor die scholen die ook in de week voor carnaval al druk bezig zijn met carnaval. Dit geldt voor de digitale toetsen.
- Met een week extra afnametijd wordt meer ruimte geboden om maatwerk te bieden voor degenen die in de knel komen. Er zijn immers ook andere belangrijke tradities, zoals de Ramadan, die kunnen samenvallen met de doorstroomtoets.
- Alles afwegend heeft u besloten in 2024 de periode waarin de digitale doorstroomtoetsen kunnen worden afgenomen, een week eerder te beginnen.
- U stelt voor tegelijkertijd aan een wijziging van de wet te gaan werken om

¹ Kamerstukken II 2023, 2023Z15291

deze verruiming te formaliseren Voor de afname van de doorstroomtoets in 2025 en verder zal u erop toezien dat ook de planning van de papieren toetsen deze ruimte biedt.

Toelichting

Politieke overwegingen: Er is veel politieke aandacht geweest voor de overlap van de afnameperiode van de doorstroomtoets en de carnavalsperiode. Hierover zijn in een eerder stadium schriftelijke vragen gesteld door leden Peters, Amhaouch en Van Dijk (CDA) en lid Van Meenen (D66) (referentienummers 38763619 en 38766396). Deze vragen zijn beantwoord. Ook heeft D66 Maastricht een brief gestuurd (referentienummer 1407709). Op dinsdag 12 september zijn opnieuw schriftelijke vragen ingediend door leden Hagen (D66), Peters (CDA), Kwint (SP), Beertema (PVV), Westerveld (GroenLinks) en Van der Plas (BBB). U zal spoedig na verzending van deze kamerbrief ook deze Kamervragen beantwoorden in lijn met deze Kamerbrief.

Achtergrond Wet doorstroomtoetsen po: Vanaf dit schooljaar is de nieuwe Wet doorstroomtoetsen po in werking getreden. Deze wijzigingswet is het resultaat van een gewogen proces, waaraan veel verschillende partijen hebben meegewerkt en over hebben meegedacht, waaronder de PO-Raad en de VO-raad, en de wet is uiteindelijk door de TK gefinaliseerd. Het uitgangspunt van deze wet was en is de kansengelijkheid te vergroten in de overgang van primair naar voortgezet onderwijs.

Met deze wetswijziging is het tijdpad van schooladvies, toetsafname en aanmelding aangepast. Om die aanpassing op een zorgvuldige en gedragen wijze te maken, is er een impactanalyse opgesteld en een internetconsultatie geweest. In de impactanalyse werd geïnventariseerd wat de mogelijkheden waren om het tijdpad te optimaliseren.² Uit die analyse bleek dat er een bepaalde periode is waarin de toets kan worden afgenomen. Buiten die periode ontstaan problemen. Om binnen die periode te blijven is ervoor gekozen om een afnameperiode van twee weken vast te stellen, waarbinnen scholen zelf vrijheid hebben de doorstroomtoets te plannen. De doorstroomtoets neemt maximaal twee dagdelen in beslag.

Die afnameperiode, inclusief de planning daarvan in de eerste twee volle weken van februari, was onderdeel van de landelijke internetconsultatie. Bij de internetconsultatie is er geen reactie geweest waaruit bleek dat scholen in de problemen zouden komen vanwege carnaval, de week vóór carnaval of andere belangrijke tradities. Het advies van de Raad van State om deze periode op wetsniveau vast te leggen is destijds door uw ambtsvoorganger overgenomen.

Financiële/juridische overwegingen: De verruiming van de afnameperiode buiten de vastgestelde data uit de wet Doorstroomtoetsen PO om, zou kunnen leiden tot meer verzoeken vanuit het onderwijsveld om rekening te houden met andere, voor die leerlingen of scholen belangrijke tradities. Het risico bestaat dat

² Oberon (2020), *Nut, wenselijkheid en consequenties van één aanmeldmoment vo*. Zie bijv. <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-239bdd9f-d0fe-4d88-848e-b2156ec5c30f/pdf>

hierdoor voortdurend een afweging moet worden gemaakt voor welke tradities moet worden ingegrepen. Bovendien kan er, bij een regelmatige wijziging van het tijdsplan, veel verwarring ontstaan bij scholen, ouders en toetsaanbieders.

De verruiming van de afnameperiode zal ook financiële gevolgen hebben in de uitvoering. Zo worden er kosten verwacht bij de toetsaanbieders die de afname van de digitale toets nu een week langer open moeten zetten onder andere voor communicatie. De geraamde kosten voor deze verlenging bedragen ca. €150.000-200.000.

Voor de transitie naar het nieuwe stelsel van de doorstroomtoets was reeds voorzien dat in 2023 voor de vijf toetsaanbieders eenmalig extra middelen beschikbaar worden gesteld, totaal € 250.000, voor het aanpassen van toetsopgaven en software.

De meerkosten voor het verruimen van de afname periode (150-200k) kunnen hierin meegenomen worden. Voor het totale bedrag van € 400.000 – 450.000 in 2023 is dekking beschikbaar op bestedingsplan artikel 1.

Krachtenveld: De overlap van de afnameperiode van de doorstroomtoets met de carnavalsperiode heeft veel stof doen opwaaien in de provincies Limburg en Brabant, onder andere bij scholen en schoolgemeenschappen en (bonden van) carnavalsverenigingen.

Met een langere afnameperiode geeft u gehoor aan de oproep ruimte te geven aan de scholen in Limburg en Brabant voor wie carnaval een belangrijke periode is.

Uitvoering: De voorgenomen wetswijziging heeft consequenties voor scholen en toetsaanbieders. Er leven zorgen over de in vergelijking met het vorige stelsel toch al verkorte periode waarin het schooladvies kan worden gegeven. Met dit besluit wordt de periode waarin het schooladvies kan worden gegeven met nog enkele dagen extra ingekort. Deze wijziging neemt u mee in de evaluatie van het nieuwe tijdsplan.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.